

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 15 від 28 квітня 2026 р.,
уведене в дію наказом ректора
від 28.04.2026 р. № 137

Ректор

Богдан БУЯК

Освітня програма підвищення кваліфікації працівників сфери екології,
природних ресурсів та водного господарства
(розроблено відповідно до вимог щодо розподілу обсягів державного замовлення
на підвищення кваліфікації фахівців окремих галузей економіки та працівників
бюджетної сфери у розрізі галузей знань (спеціальностей), виконавців
державного замовлення, програм підвищення кваліфікації)

«Реалізація державної політики у сфері управління відходами»

1. Найменування: «Реалізація державної політики у сфері управління відходами».

2. Галузь знань – Е Природничі науки, математика та статистика (спеціальності «Е2 Екологія», «Е4 Науки про Землю»).

3. Цільова аудиторія: працівники сфери екології, природних ресурсів та водного господарства.

4. Вид підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

5. Розробники:

1. Янковська Любов Володимирівна
2. Барна Ірина Миколаївна
3. Стецько Надія Петрівна

6. Мета: формування комплексних знань для забезпечення сталого управління відходами, запобігання їх утворенню та мінімізації негативного впливу. Курс спрямований на опанування нормативно-правової бази України, зокрема нових вимог закону «Про управління відходами», ознайомлення з основними цілями та принципами державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами; вивчення класифікації відходів, їх фізико-хімічних властивостей та ступеня небезпеки для довкілля і здоров'я людини; сучасних методів та технологій збирання, захоронення, видалення і відновлення відходів, у тому числі підготовки до повторного використання, рециклінгу тощо; аналіз передового світового досвіду у сфері управління відходами.

7. Напрямок: екологія, науки про Землю, сталий розвиток, муніципальне управління.

8. Обсяг (тривалість навчання): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

9. Форма навчання: очна, заочна, змішана, дистанційна.

10. Зміст.

Зміст освітньої програми враховує особливості професійної діяльності працівників сфери екології, природних ресурсів та водного господарства у сфері управління відходами.

Зміст програми має практичну спрямованість і охоплює теоретичну, практичну (практико зорієнтовану) і ресурсну (методичну) складові підвищення кваліфікації працівників сфери екологія, природних ресурсів та водного господарства.

№ п/п	Тема	Кількість годин			
		Лекція	Практ.	Самост. робота	Усього
1.	Законодавчі і нормативно-правові аспекти управління відходами.	2			2
2.	Основні цілі та принципи державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами.	2	2		4
3.	Класифікації відходів, їх фізико-хімічні властивості та ступінь небезпеки для довкілля і здоров'я людини	2	2		4
4.	Операції з видалення відходів	2			2
5.	Операції з відновлення відходів. Рециклінг. Біологічне відновлення.	2			2
6.	Енергетичне відновлення (Waste-to-Energy)	2			2
7.	Вимоги до управління побутовими відходами. Основні властивості ПВ	2	2		4
8.	Роздільне збирання побутових відходів		2		2
9.	Відходи як джерела забруднення атмосферного повітря, водних ресурсів та ґрунтів на промислових підприємствах.	2			2
10.	Відходи виробництва на підприємствах машинобудування, атомної енергетики, хімічної та нафтохімічної, вугільної галузей.	2			2
11.	Утилізація промислових відходів на підприємствах		2		2
12.	Аналіз передового світового досвіду у сфері управління відходами	2			2
	Усього:	20	10		30

11. Методичне та інформаційне забезпечення:

Методичне забезпечення: навчально-методичні посібники, презентації та інтерактивні матеріали для занять; кожному слухачеві буде створено окрему сторінку на сервері електронних курсів ТНПУ (Moodle), де буде розміщена додаткова теоретико-методична і практична інформація.

Інформаційне забезпечення: сучасні освітні платформи (Moodle, Google Classroom); мультимедійні ресурси (відеолекції, інтерактивні вправи); електронні бібліотеки.

Програма передбачає такі види роботи: онлайн-лекції та майстер-класи (платформа Zoom); дискусії й опитування (платформа Zoom); консультації (платформа Zoom); виконання завдань (платформа Zoom).

12. Програмні результати:

- Орієнтуватися у нормативно-правовій базі, що регулює управління відходами;
- розуміти ієрархію управління відходами;
- знати підходи до класифікації відходів та їх властивості;
- обґрунтовувати вибір ефективних та екологічно безпечних методів збору, транспортування, переробки та видалення відходів;
- розробляти плани управління відходами для підприємств та громад;
- аналізувати вплив відходів на навколишнє середовище та оцінювати ризики, пов'язані з їх функціонуванням;
- брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.

13. Перелік сформованих компетентностей.

Загальні: здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові: здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва і споживання; здатність до оцінки впливу технологічних процесів на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю; знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства у сфері управління відходами.

14. Вартість – https://tnpu.edu.ua/faculty/cpo/rozrakhunki-vartost-nadannya-osv-tn-kh-poslug-za-byudzhetnoyu-programoyu-2201250.php?bitrix_include_areas=Y&clear_cache=Y.

15. Документ про результати навчання

Видається свідоцтво відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 р. № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих свідоцтв на сайті ТНПУ.